

TISKOVÁ ZPRÁVA

Genderová rovnost ve vědě je zejména odpovědností samotných organizací

Praha, 23. června 2016 – Ve středu 22. června se v Hlavním sále Senátu Parlamentu ČR konala 4. národní konference o genderu a vědě, kterou pořádal Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu a Národní kontaktní centrum – gender a věda Sociologického ústavu AV ČR (NKC). Primárním cílem konference, které se zúčastnilo 140 hostů, bylo poukázat na to, že institucionální prostředí a kultura pracovního prostředí, které vytvářejí podmínky profesního rozvoje vědců a vědkyň, jsou něco, za co nesou odpovědnost vedoucí představitelé na všech úrovních – od univerzit, fakult, kateder a ústavů na vysokých školách, po vedení ústavů, oddělení či jednotlivých laboratoří a osob v rozhodovacích pozicích grantových agentur a orgánů státní správy, které určují směr české vědní politiky.

„Jejich odpovědností je vytvářet podmínky, které nebudou diskriminační z hlediska věku či pohlaví, abych zmínila dva faktory, které v ČR hrají klíčovou roli. Proto je také nutné odmítnout argument, že míč je čistě na straně žen, které si to prostě jen musí dobře nastavit a zorganizovat. Ne: míč je na straně institucí a jejich vedoucích představitelů a představitelk,“ řekla hned v úvodu vedoucí NKC Marcela Linková.

Všichni vystupující panelisté a panelistky se shodli na tom, že nerovnosti mezi muži a ženami v oblasti českého výzkumu nadále přetrvávají, a v některých oblastech se dokonce zvětšují. Stávající nastavení vědecké kariéry s podmínkou vysoké mobility, publikační činnosti a grantového financování znevýhodňuje zejména mladé vědkyně, jež se rozhodnou mít rodinu.

V roli hlavního řečníka vystoupil profesor Curt Rice, rektor Univerzity aplikovaných věd v Oslo a Akershus, předseda Norského výboru pro genderovou vyváženost a diverzitu a světově uznávaný propagátor genderové rovnosti ve vědě a výzkumu. Hovořil o dvojím metru, který uplatňujeme na muže-vědce a ženy-vědkyně. Na ženy se kladou daleko vyšší nároky a musí vykazovat větší publikační index, aby prokázaly, že jsou stejně schopné jako muži. Největším genderovým stereotypem v tomto

ohledu je mateřství, které je obecně vnímáno jako překážka ve vědecké kariéře. „Mateřství ale ženy nezpomaluje, zpomaluje je společnost. Když přijde do práce pozdě žena, protože odváděla dítě do školky, je to vnímáno jako selhání. Když to samé udělá muž, je to jeho plus.“

Současné nastavení vědy se podle diskutujících začíná podobat vrcholovému sportu, ve kterém uspějí jen ti nejprůbojnější a nejzdatnější. Bývalá předsedkyně Technologické agentury ČR Rut Bízková zmínila, že větší viditelnost žen v rozhodovacích pozicích by dodala odvahu ostatním. S tím souhlasila i fyzička Olga Rusňáková z Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze, která sama sebe uvedla jako příklad první ženy, jež šla studovat jadernou fyziku. Nyní mají v oboru polovinu dívek. Zdůraznila, že mladým vědkyním by k udržení kariéry pomohla práce na částečný úvazek v době rodičovské dovolené. Jí taková práce umožněna byla. „Jenže já jsem anomálie a já nechci být anomálií. Chtěla bych, aby i ostatní ženy-vědkyně měly ty samé šance, jako jsem měla já,“ dodala Olga Rusňáková.

Petr Pavlík z MŠMT kritizoval skutečnost, že „největší peníze plynou do technických a přírodních věd, což nikterak nepřispívá ke společenskému rozvoji“. Většina výzev současného světa jsou podle něj společenského rázu. Při usilování o institucionální změnu na podporu genderové vyváženosti je podle Petra Pavlíka potřeba nepovolit: „Jakmile povolíte, věci se vrací zpátky a nerovnosti s tím.“

V závěru konference přednesla Marcela Linková výzvu, kterou po skončení konference podepsalo bezmála 80 hostů - [VÝZVA ZA FÉROVOU A ODPOVĚDNOU VĚDU](#) Tuto výzvu můžete podpořit svým podpisem i Vy. Dokument bude východiskem dalších jednání NKC s odpovědnými institucemi.

Záštitu nad konferencí převzali ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. Kateřina Valachová, Ph.D., místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace MVDr. Pavel Bělobrádek, Ph.D., MPA, a předseda Akademie věd ČR prof. Jiří Drahoš, DrSc., dr.h.c. Čestným hostem konference byl senátor Zdeněk Berka.

V případě zájmu o více informací o průběhu konference či rozhovor, kontaktujte prosím Nadu Strakovou telefonicky 731 450 719 nebo emailem nada.strakova@soc.cas.cz

Těšíme se na Vás!

---

22. 6. 2016,
Hlavní sál Senátu
Parlamentu ČR

---

www.genderaveda.cz/4-narodni-konference

MOJE
INSTITUTE
**MOJE
ZODPOVĚDNOST**

*4. národní konference
o genderu a vědě*